

Handläggare
Linnea Kleiner
Telefon: 08-50820474

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-12-12

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport 2024

November 2024

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2024.

Sammanfattning

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 26,3 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om 15,0 mnkr efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett överskott om 5,0 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår motsvarar 0,9 procent före resultatöverföring och 0,5 procent efter resultatöverföring jämfört med justerad budget.

Förbättringen mot föregående prognos beror till stor del på ökade intäkter.

Underskottet är störst inom individ- och familjeomsorg till barn och unga till följd av fortsatt mycket höga vård- och omsorgskostnader. Framförallt har kostnaderna för HVB och arvoderade familjehem ökat kraftigt jämfört med föregående år, bland annat på grund av många och komplexa ärenden. I novemberprognosen har intäkterna inom verksamhetsområdet ökat och vissa kostnader har minskat något, vilket förbättrat prognosen.

Utmaningarna inom barn och unga, gällande både ekonomi och verksamhet, kommer enligt förvaltningens bedömning kvarstå och hänsyn till detta har tagits i planeringen för 2025.

Förvaltningen har under flera år arbetat med att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning.

Ett kontinuerligt arbete pågår för att följa den ekonomiska utvecklingen och förvaltningen bevakar ett antal kostnadsdrivande faktorer inom flera verksamhetsområden. Förvaltningen bedriver inom samtliga verksamhetsområden en tydlig, stram och prioriterad styrning av både ekonomi och verksamhet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2024.

Bakgrund

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Varje nämnd är ansvarig för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås samt att investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram. Ansvaret för uppföljning ligger hos nämnderna.

Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tartialrapport 1), maj, juli, augusti (tartialrapport 2), september, oktober och november redovisas till stadsledningskontoret. Prognosen lämnas per verksamhetsområde och baseras på föregående månad.

Ärendet

Prognosen avser samtliga beräknade kostnader och intäkter samt utgifter och inkomster för året. I prognosen ingår de budgetjusteringar som beslutats i avstämningsärendet samt budgetjusteringar som förväntas under året. Även förväntade prestationsförändringar och omslutningsförändringar ingår i prognosen.

Genom att upprätta månadsprognos i enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning säkerställer förvaltningen en kontinuerligt uppdaterad bild om ekonomins och verksamhetens utveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för år 2024 om 2 732,7 mnkr för driftverksamhet och 24,9 mnkr för investeringar.

I kommunstyrelsens avstämningsärende justerades nämndens budget med 21,5 mnkr, varav 6,9 mnkr avsåg drift och 14,6 mnkr avsåg investering. I samband med tartialrapport 1 justerades

nämndens budget med 8,1 mnkr, varav 7,9 mnkr avsåg drift och 0,2 mnkr avsåg investering. Vid tertialrapport 2 justerades nämndens budget med 89,1 mnkr avseende budgetjusteringar och prestationsförändringar. Nämnden beviljades även 0,2 mnkr i trygghetsinvestering i samband med tertialrapport 2 2023 för verksamhetsåret 2024.

AVDELNING/VERKSAMHET	BUDGET*	BOKFÖRT 30/11	DIFF 2024 före RE	DIFF 2024 efter RE	DIFF FÖREG. MÅN efter RE	DIFF VB23 efter RE
Avdelning förskola	603,3	560,0	1,0	4,6	6,8	2,9
Social omsorg förebyggande och främjande	101,3	86,8	4,5	4,5	4,0	6,9
Förskoleverksamhet	9,9	7,2	0,0	0,0	0,0	-0,1
Barn, kultur och fritid	58,2	50,8	2,0	2,0	2,5	3,2
loF barn och unga	14,7	14,0	0,5	0,5	0,0	1,7
loF vuxen	2,6	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	15,9	12,7	2,0	2,0	1,5	2,1
Social omsorg barn och unga	207,6	212,0	-28,0	-28,0	-32,0	-9,6
loF barn och unga	207,6	219,4	-34,0	-34,0	-37,0	-19,3
loF nyanlända	0,0	-7,4	6,0	6,0	5,0	9,7
Social omsorg vuxen	921,6	829,0	-1,1	-0,9	-2,7	-23,4
loF vuxen	58,1	46,7	4,5	4,5	4,5	2,8
Socialpsykiatri	75,6	74,0	-2,4	-1,5	-1,3	-3,1
Funktionsnedsättning	611,6	552,9	-7,7	-8,4	-8,4	-19,4
Arbetsmarknadsåtgärder	8,7	5,8	1,5	1,5	1,5	1,0
Ekonomiskt bistånd	167,6	149,6	3,0	3,0	1,0	-4,7
Social omsorg äldre	833,0	780,0	-12,7	-5,2	-5,2	-10,4
Administrativa avdelningen	118,3	100,4	6,3	6,3	4,3	6,0
Stadsmiljöverksamhet	62,9	56,3	0,0	0,0	0,0	1,5
Nämnd- och förvaltningsadministration	55,4	44,1	6,3	6,3	4,3	4,5
Avdelning HR och utveckling	24,6	18,6	3,7	3,7	3,0	2,0
Nämnd- och förvaltningsadministration	24,6	18,6	3,7	3,7	3,0	2,0
Drift totalt	2 809,6	2 586,9	-26,3	-15,0	-21,8	-25,7
Parkinvesteringar	36,7	21,2	4,0	4,0	0,0	0,7
Investeringar maskiner och inventarier	3,2	1,2	1,0	1,0	1,0	0,7
Investeringar totalt	39,9	22,5	5,0	5,0	1,0	1,4

*Budget inkl förväntade prestationer och budgetjusteringar.

Uppföljning av ekonomi

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 26,3 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om 15,0 mnkr efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett överskott om 5,0 mnkr.

Förbättringen mot föregående prognos beror till stor del på ökade intäkter.

I bokslutet 2023 redovisades ett underskott om 61,4 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 25,7 mnkr efter resultatöverföring. Avvikelsen motsvarade 2,3 procent före resultatöverföring och 1,0 procent efter resultatöverföring jämfört mot justerad budget. Prognostiserad avvikelse på helår motsvarar 0,9 procent före resultatöverföring och 0,5 procent efter resultatöverföring jämfört med justerad budget.

Förvaltningen har under flera år arbetat med att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera svängningar i ekonomin och

bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning.

Förvaltningen följer den ekonomiska utvecklingen och bevakar ett antal kostnadsdrivande faktorer. Samtliga verksamheter med prognostiserat underskott har uppdaterade åtgärdsplaner att arbeta utifrån för att möta ekonomiska utmaningar. Flertalet åtgärder har även vidtagits under året. Förvaltningen prioriterar en tydlig och stram styrning av såväl ekonomi som verksamhet.

Förvaltningen kan konstatera ett fortsatt högt kostnadstryck framförallt avseende vård- och omsorgskostnader. Underskottet är störst inom *Individ- och familjeomsorg till barn och unga* och beror på fortsatt mycket höga vårdkostnader. Framförallt har kostnaderna för HVB och arvoderade familjehem ökat kraftigt jämfört med föregående år, bland annat på grund av många och komplexa ärenden. I novemberprognosen har intäkterna inom verksamhetsområdet ökat och vissa kostnader har minskat något, vilket förbättrat prognosen.

Utmaningarna inom barn och unga, gällande både ekonomi och verksamhet, kommer enligt förvaltningens bedömning kvarstå och hänsyn till detta har tagits i verksamhetsplanering och budgetering för 2025.

Förskoleverksamheten prognostiserar fortsatt ett lägre barnantal än kommunfullmäktiges budget.

Verksamhetsområdena *Stöd och service till personer med funktionsnedsättning* samt *Äldreomsorg* prognostiserar underskott till följd av framförallt fler insatser än vad som ryms inom tilldelad budget, även om vidtagna åtgärder har visat effekt inom flera områden. Volymförändringar och verksamhetsspecifika kostnader inom respektive område kan komma att fortsatt påverka prognoserna innan årets slut.

Avdelning förskola

Avdelning *förskola* prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 4,6 mnkr efter resultatöverföring. Överskottet i prognosen förklaras främst av bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 3,6 mnkr ur fonderna.

Beställare

I beställarens budget ingår kostnader för barn med särskilt stöd, hyror, it-kostnader och löner för övergripande personal, inklusive staben och stöd- och utvecklingsteam. I prognosen har hänsyn tagits

till prognosen för negativa prestationsjusteringar samt ersättning för höga hyror, platsgaranti och bidrag för kvalitetshöjande åtgärder.

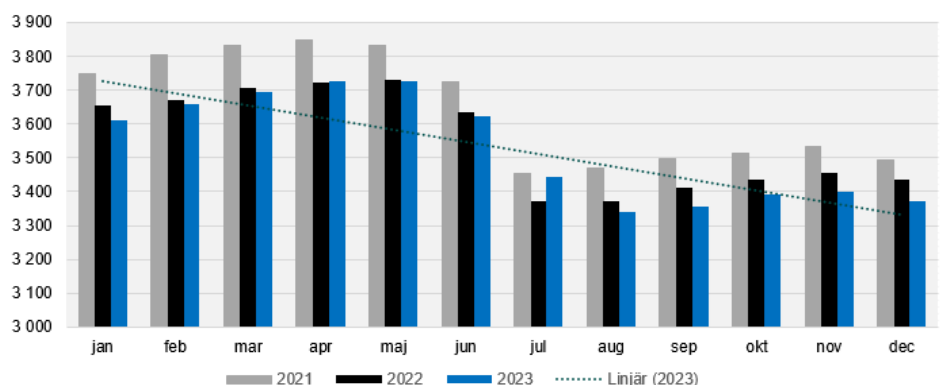
Prognosen är lägre än förra månaden, detta förklaras främst av ökade driftkostnader för lokaler samt ökade vikariekostnader på enheten Stureby som inte är resultatenhet.

Sjuklönekostnader i november motsvarar 2,2 mnkr, vilket är 0,4 mnkr högre än sjuklönekostnader motsvarande månad år 2023.

Utförare

Resultatenheterna prognostiserar ett underskott om 3,6 mnkr. Underskottet förklaras av minskat barnantal jämfört med år 2023 samt höga sjuklönekostnader som även medför höga vikariekostnader.

Förvaltningen prognostiserar ett lägre barnantal än kommunfullmäktiges budget. Prognosen medför en negativ prestationsjustering om 30,4 mnkr. Barnantalet i november år 2023 var 14 barn högre än barnantalet i november år 2024. Enheterna arbetar långsiktigt med att anpassa personalkostnader till prognostiserade intäkter.

Enheten Stureby, som inte är en resultatenhet, prognostiserar ett underskott om cirka 2,9 mnkr. Underskottet beror på brist av barn i kö samt höga sjuklönekostnader som även medför höga vikariekostnader. Enheten arbetar med att anpassa personalgruppens storlek i förhållande till aktuellt barnantal samt att öka friskfaktorer.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,4 mnkr.

Social omsorg förebyggande och främjande

Avdelning *Social omsorg förebyggande och främjande* består av hela eller delar av följande verksamhetsområden:

- Barn, kultur och fritid (fritidsgårdar, parklekar, kollo, konsumentrådgivning och medborgarkontor)
- IoF barn och ungdom (prevention, dvs. fältassistenter, familjens hus och ungdomsmottagning)
- IoF vuxen (budget och skuldrådgivning)
- Arbetsmarknad (ferieungdom)

Avdelningen prognostiserar ett överskott om 4,5 mnkr jämfört med budget.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser öppna förskolan.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror huvudsakligen på att budgeterade lokalåtgärder inte har kunnat genomföras under året, att avdelningen har haft vakanser och lägre personalkostnader än budgeterat, samt att budgetjusteringen för sommarlovsaktiviteter inte har förbrukats i sin helhet.

En osäkerhetsfaktor är övertagandet av Parkleken Stacken och vilka kostnader det kan komma att medföra.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet avser prevention och prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr jämfört med budget, vilket bland annat beror på vakanser.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser budget och skuldrådgivning.

Arbetsmarknad

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr, vilket avser ferieungdomsverksamheten. Överskottet beror på statsbidrag samt på att verksamheten inte har kunnat tillgodose så många ferieplatser som planerat.

Social omsorg barn och unga

Avdelning *Social omsorg barn och unga* prognostiserar sammantaget ett underskott om 28,0 mnkr jämfört med budget. Förbättringen jämfört med föregående månad beror främst på ökade intäkter, men till viss del även på något lägre kostnader. Underskottet beror på fortsatt mycket höga vårdkostnader. Utvecklingen av vårdkostnaderna framåt är fortsatt osäker, främst på grund av de senaste årens negativa utveckling med ökad kriminalitet och våld bland unga med höga placeringskostnader som

följd. Då det är få månader kvar på året påverkas däremot inte det slutliga utfallet för 2024 i så hög utsträckning av fler eller färre placeringar i december.

I prognosen är det främst kostnaderna för HVB-hem samt även arvoderade familjehem (inkl. avtal med vårdnadshavare), som har ökat mycket jämfört med föregående år. Orsaker till de höga kostnaderna är många komplexa ärenden med bland annat neuropsykiatriska problem och kriminalitet som medför dels sammanbrott med omplaceringar som följd, dels placeringar på orter utanför länet där ramavtal inte finns (främst vid tyngre kriminalitet).

Statsbidragen inom verksamhetsområdet beräknas i prognosen till cirka 2,3 mnkr mer än föregående år. Generalschablonen har ökat under hösten utifrån ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer, vilket har ökat statsbidragsintäkterna och förbättrat prognosen. I prognosen ingår en beslutad budgetjustering om 1,9 mnkr för placeringskostnader.

Den främsta orsaken till underskottet inom avdelningen är utvecklingen inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg till barn och unga. Under den senaste treårsperioden (2020-2023) har orosanmälningarna ökat med 21 procent. De externa placeringarna har ökat med 13 procent. Detta har i sin tur medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget.

Verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med att minska vårdkostnaderna, bland annat genom att arbeta än mer intensifierat med uppföljning av institutionsplaceringarna samt med att hitta nya arvoderade familjehem.

Verksamheten arbetar även med att utveckla nya metoder och arbetssätt för att arbeta med ungdomar som är i förstadiet till kriminalitet eller grov kriminalitet och motivera dem och deras föräldrar att ta emot hjälp. Detta kan innebära ökade kostnader i ett tidigare skede än tidigare, antingen för öppenvård eller placeringar.

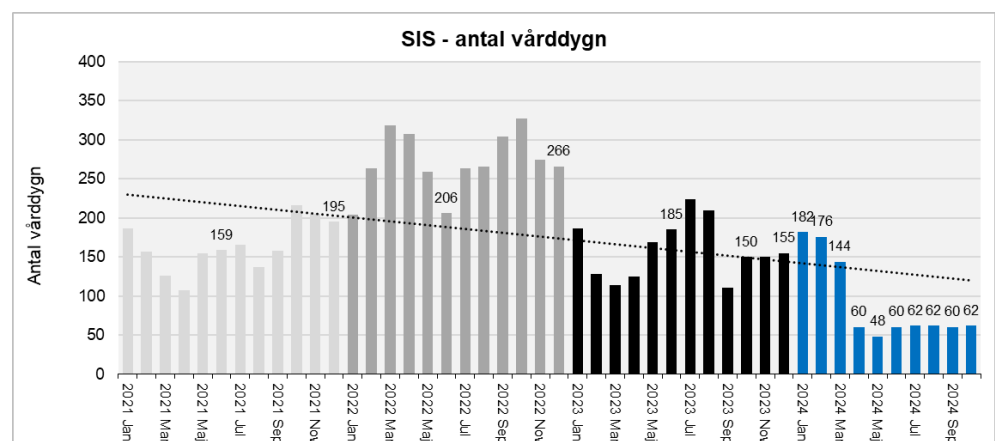
Vidare följer verksamheten löpande upp ekonomi och insatser med utgångspunkt i att identifiera nya åtgärder, med hänsyn till rättssäkerhet och ekonomi. En åtgärdslista finns sammanställd, där flera delar sedan tidigare redan finns inarbetade i det löpande arbetet och rutiner. Åtgärdslistan är en del i verksamhetens arbete med att säkerställa och upprätthålla kostnadsmedvetenhet vid handläggning av ärenden för att bland annat minska onödigt långvariga och kostsamma placeringar.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 34,0 mnkr jämfört med budget. Förbättringen jämfört med föregående månad beror dels på ytterligare ökade intäkter, dels på lägre kostnader. Intäktsökningen beror främst på ytterligare ökning av generalschablonen och de minskade kostnaderna beror på flera olika mindre delar. Underskottet beror på fortsatt mycket höga vårdkostnader. Det är främst fortsatt mycket höga kostnader och ökande placeringar på HVB-hem som ligger till grund för prognosen. Även orosanmälningarna ligger kvar på en hög nivå.

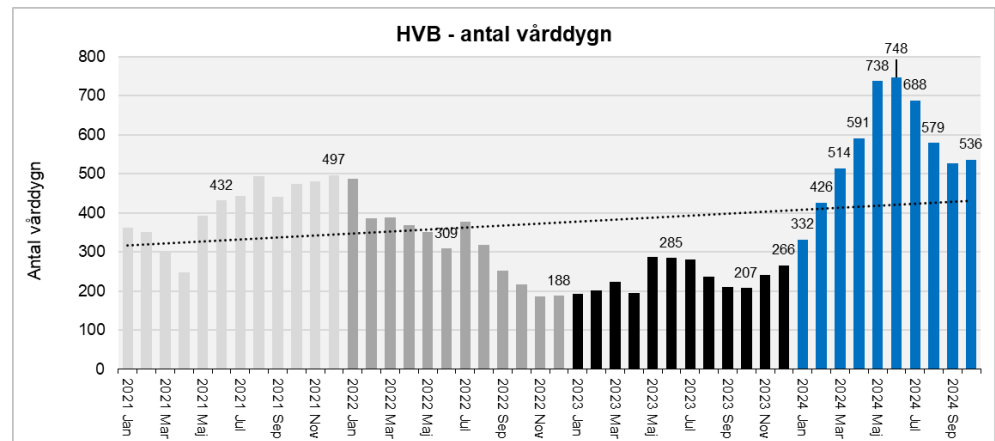
Utvecklingen av vårdkostnaderna framåt är fortsatt osäker, främst på grund av de senaste årens negativa utveckling med ökad kriminalitet och våld bland unga med höga placeringskostnader som följd. Då det är få månader kvar på året påverkas däremot inte det slutliga utfallet för 2024 i så hög utsträckning av fler eller färre placeringar i december.

Prognosen för kostnader för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution ligger i novemberprognosen cirka 0,4 mnkr högre än föregående månad, vilket är 4,5 mnkr lägre än föregående år. Verksamheten har arbetat med att slussa vidare ärenden till andra placeringsformer där det är möjligt. Under januari-mars 2024 var nivån på SIS-placeringar hög, men från april har det varit få ärenden med SIS-placering och nivån i oktober är fortsatt låg. Framåt prognostiseras att SIS-placeringarna kommer att vara kvar på en fortsatt låg nivå.

Kostnaderna för placeringar på HVB-hem har i novemberprognosen minskat med 0,3 mnkr jämfört med föregående månadsprognos och kostnaderna är cirka 19,7 mnkr högre än föregående år. Den genomsnittliga dygnskostnaden per HVB-placering har ökat från maj och framåt, jämfört med januari-april, vilket också påverkar prognosen. Kostnaderna för stödboende prognostiseras till samma nivå som föregående månad vilket är en ökning på cirka 5,5 mnkr jämfört med föregående år. Kostnadsnivån för insatsen

behandlingsfamilj ligger i prognosen 0,3 mnkr högre föregående månad, vilket är cirka 5,2 mnkr lägre än föregående år. Kostnaderna för externa jourhem ligger i prognosen cirka 0,3 mnkr lägre än föregående månad, vilket är 0,7 mnkr lägre än föregående år.

Kostnaderna för arvoderade familjehem, inkl. avtal med vårdnadshavare, är fortsatt höga och ökningen jämfört med föregående år är cirka 6,0 mnkr. Behovet av nya familjer är stort och det finns, trots ökningen, fortsatt en kö av barn i väntan på familjehem. Kösituationen medför att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem kan öka, vilket är kostnadsdrivande. Kostnaderna för externa familjehem ligger i novemberprognosen 0,2 mnkr lägre än föregående månad vilket är cirka 0,9 mnkr högre än föregående år.

Inom verksamhetsområdet har flertalet kostnadsbegränsande åtgärder genomförts. Verksamheten arbetar för att genomföra tidiga insatser och fånga upp familjer i behov av samhällets stöd så tidigt som möjligt genom att:

- Säkerställa rätt utbud av riktade och öppna förebyggande insatser i samverkan med avdelning *Social omsorg förebyggande och främjande*
- God samverkan med polis, skola och andra aktörer
- Göra inledande utredningar på nytt sätt, på kortare tid samt hemma hos klienten (IHU-projektet)

Verksamheten arbetar även för att minska behovet av köpt vård genom att:

- Öka placeringar i arvoderade (egna) familjehem istället för konsulentstödda familjehem
- Öka nätverksplaceringar
- Högt nyttjande av den egna öppenvården
- Ökad uppföljning av vårdgivarna för att säkerställa rätt vård till rätt kostnad

Individ- och familjeomsorg för nyanlända

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 6,0 mnkr jämfört med budget.

Antal ensamkommande barn (EKB) med extern placering ser i nuläget ut att minska något framåt. Stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden gör däremot att situationen kan förändras framöver. Generalschablonen har ökat från och med juli utifrån ändrade regler för folkbokföring för ukrainska familjer.

Från april 2022 och framåt har de ensamkommande barnen främst kommit från Ukraina. Verksamheten har i nuläget låga kostnader för de flesta av de ukrainska ensamkommande barnen eftersom de främst bor hos släktingar som endast ersätts med omkostnadsersättning. Intäkterna från Migrationsverket beräknas därför generera ett överskott, även om det finns en osäkerhet i hur länge det förhållandet kommer att fortgå.

Social omsorg vuxen

Avdelning *Social omsorg vuxen* prognostiserar sammantaget ett underskott om 1,1 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 0,9 mnkr efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 0,2 mnkr ur fonderna. I prognosen finns medräknat förväntade budgetjusteringar, prestationsjustering samt särskild redovisning.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 4,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på låga kostnader inom både missbruk och relationsvåldsteamet samt på högre statsbidrag än budgeterat.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat genom att i hög grad använda mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi samt genom högt nyttjande av den egna öppenvården. Förvaltningen har under året utvecklat ett nytt arbetssätt med intensivt och flexibelt boendestöd riktat till personer med stort stödbehov i jourlägenheter, vilket har lett till minskade kostnader.

Arbetet med Trefas har ökat vårdkostnadsnivån. En förutsättning för prognosen är att vårdkostnadsnivån inte ökar, liksom att ersättning erhålls från polisen avseende kostnader för vissa ärenden inom avhopparverksamheten.

Inom relationsvårdsteamet har behovet av placering på skyddat boende varit fortsatt lågt fram till och med oktober, även om det är en viss ökning jämfört med föregående år. I verksamheten finns en tydlig säsongsvariation med ett avsevärt högre tryck under vinterhalvåret.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om cirka 2,4 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 1,5 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget.

Beställare

Beställare prognostiserar ett underskott om 0,2 mnkr. Kostnadsutfall på insatserna följs noggrant. Verksamheten arbetar fortlöpande med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Utförare

Utförare prognostiserar ett underskott om 2,3 mnkr jämfört med budget. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 1,0 mnkr ur fonderna. Utförare som inte är resultatenheter prognostiserar ett underskott om 1,1 mnkr jämfört med budget.

Gruppboendena har fortsatt en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för brukare. Enheterna arbetar med att se över nivåbedömningarna för att motsvara brukarnas behov.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om cirka 7,7 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 8,4 mnkr efter resultatöverföring jämfört med budget.

Ledning och beställare

Avdelningsledning och beställare prognostiserar ett underskott om 7,1 mnkr jämfört med budget.

Utvecklingen av kostnader för turbundna resor, volymökning samt kostnader för insatser där brukare själva väljer nyttjande av beslutade timmar kan fortfarande komma att påverka prognosen.

Verksamheten följer upp ekonomin löpande och insatser med utgångspunkt i att identifiera nya åtgärder med hänsyn till både rättssäkerhet och ekonomi. Flera delar av handlingsplanen har omarbetats och integrerats i löpande rutiner. Handlingsplanen är en del i verksamhetens arbete med att kontinuerligt öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden och minska kostsamma placeringar.

Utförare

Utförare prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr jämfört med budget. Resultatenheterna prognostiserar att lämna 0,7 mnkr till fond. Utförare som inte är resultatenheter prognostiserar ett underskott om cirka 1,3 mnkr jämfört med budget.

Samtliga utförarenheter har tagit fram åtgärder för att motverka kostnadsökningar och minska underskottet. En översyn av schemaläggning i syfte att effektivisera bemanningen utifrån brukarnas behov pågår. Enheterna fortsätter att se även över nivåbedömningarna för att motsvara brukarnas aktuella behov.

Enheterna har utvecklat ett gott samarbete över enhetsgränserna för att hantera ekonomiska utmaningar. Ett arbete med bemanningsstrategier pågår.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på låga kostnader inom området offentligt skyddat arbete (OSA).

Förvaltningen arbetar intensivt med att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskerar ett långvarigt bidragsberoende.

I nuläget ser förvaltningen svårigheter att förbruka hela budgeten och prognosen är därför ett överskott. Orsaken är ändrade regler för vilka arbetsgivare som godkänns för OSA-platser. Numera godkänns endast platser internt i staden, vilket har minskat antalet möjliga platser mycket.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,0 mnkr jämfört med budget.

Hela förbättringen mot föregående månad beror på ökade intäkter i form av generalschablon. I prognosen ingår sedan tidigare två budgetjusteringar, dels 1,6 mnkr avseende ökade kostnader för förstärkt tilläggsbidrag för barnfamiljer, dels 4,7 mnkr avseende merkostnader inom ekonomiskt bistånd beroende på ökad riksnorm samt hög arbetslöshet.

Prognosen för utbetalt bistånd förutsätter även fortsatta intäkter i form av statsbidraget generalschablon utöver tilldelad budget för bidragshushåll i aktuell målgrupp. Generalschablonen har ökat från september (avser juli), utifrån ändrade regler för folkbokföring för

ukrainska familjer. Intäkterna som inkom i november (avser september) ökade ytterligare vilket har förbättrat prognosen.

Antal hushåll med behov av ekonomiskt bistånd påverkas av inflödet som fortsatt är osäkert, främst på grund av stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden samt konjunktorens utveckling. Då det endast är en månad kvar på året påverkas prognosen däremot inte i så hög utsträckning av ökat eller minskat antal hushåll.

Det har varit ett ökat inflöde via Intro Stockholm av ukrainska familjer, utifrån ändrade rutiner för folkbokföring (Massflyktingsdirektivet). Det har lett till att minskningen av hushåll är lägre än förväntat vilket medför högre kostnader under andra halvan av året. Samtidigt har generalschablon tillkommit för de ärendena.

Budget 2024 innebar en ökning jämfört med 2023, då antal hushåll i staden totalt beräknas öka, och baseras på en årsprognos om 850 hushåll i snitt samt ett medelbidrag om 12 118 kronor.

Medelbidraget i stadsdelen är högre än genomsnittet i staden, vilket beror på att stadsdelen under längre tid har haft störst hushållstorlek bland bidragshushållen i staden¹.

Tabellen nedan visar utvecklingen under året, jämfört med genomsnitt tidigare år. November är än så länge preliminär, men bedömningen är att antal hushåll slutgiltigt kommer att bli cirka 905. Genomsnittligt antal hushåll för januari-oktober är 907 och medelbidraget för samma period är i snitt 12 075 kr.

Trenden utifrån den senaste statistiken visar att den tidigare utvecklingen med sjunkande antal hushåll har avstannat från november 2023 fram till juli 2024. Antal hushåll har sjunkit även under 2024, men i långsammare takt. Nivån i november är preliminär men den preliminära siffran endast 2 högre än den preliminära siffran i oktober. Nivån i november är bedöms bli cirka 7 lägre än snittet för våren 2024.

En åtgärdsplan finns framtagen för att minska antal hushåll, då det i nuläget är för många hushåll i förhållande till tilldelad budget.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2022	Snitt 2023	Snitt jan-apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov prel
Antal bidragshushåll	1 045	956	920	899	896	887	903	900	903	897
Antal ungdomar <25 år	61	52	45	42	42	44	48	46	50	53
Utbetalt bidrag, mnkr	11,48	11,05	11,07	10,65	11,12	10,50	11,12	11,05	10,76	10,24
Utbetalt bidrag boende, mnkr	0,99	0,83	0,64	0,53	0,58	0,47	0,64	0,73	0,70	0,30
Medelbidrag, kronor	10 987	11 561	12 039	11 848	12 412	11 832	12 318	12 274	11 912	11 419
<i>Statistik från Sweco (Paraplyet)</i>										

Social omsorg äldre

Avdelning *Social omsorg äldre* prognostiserar ett underskott om 12,7 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 5,2 mnkr efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar ett underskott och därmed minskar deras fonder med 7,5 mnkr. I prognosen har hänsyn tagits till beviljade stimulansmedel och budgetjustering för lokalers omstruktureringskostnader.

Sjuklönekostnaderna uppgår till 1,2 mnkr i snitt per månad under januari-november. Sjuklönekostnaderna tenderade att minska fram till augusti, ökade i september men minskade sedan igen i oktober. Samtliga enheter genomför åtgärder för att motverka ökade kostnader och anpassar fortlöpande bemanningen till beviljade insatser.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 15,8 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror främst på att kostnaderna för antalet insatser inte ryms inom tilldelad budget, hemtjänst-insatser undantaget. Tidigare vidtagna åtgärder med fortsatt tydligt ekonomiskt fokus har motverkat en kostnadsökning och vård-och omsorgsinsatser visar en nedåtgående trend. Vård- och omsorgsboende har minskat med sammanlagt 24 månadspersoner vid jämförelse mellan februari, som visar det högsta antalet placeringar i år.

Servicehusinsatser visar en nedgående trend men utfallet av beviljade insatser överstiger fortsatt budgeterade insatser. Budgeterade hemtjänsttimmar i ordinärt boende överstiger utfallet utförda timmar, vilket visas i tabellen nedan.

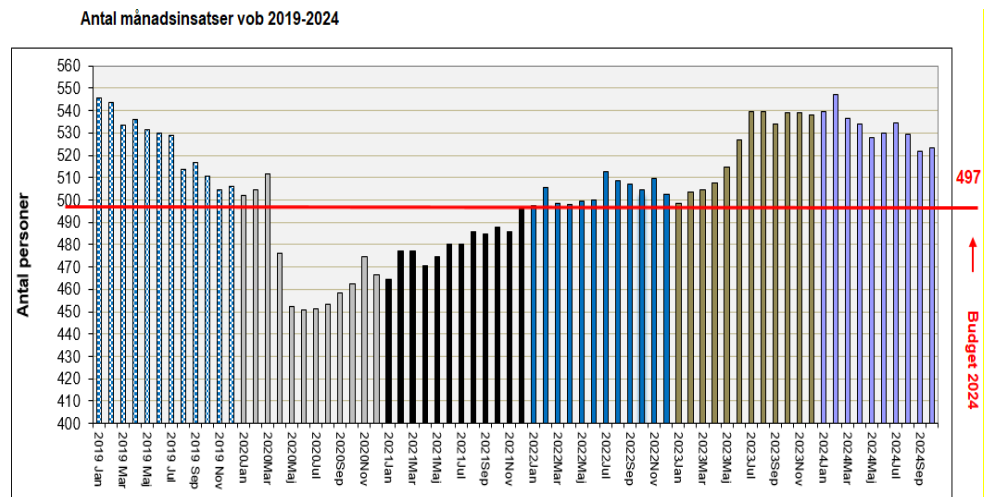
Beställarenheten, som även ansvarar för lokalkostnader inom egen regis särskilda boenden, har beviljats 18,0 mnkr i ersättning för omstruktureringar inom särskilda boenden.

Tabell över Beställarenhetens budget och utfall av insatser

Nyckeltal	Snitt 2023	Budget 2024	jan-okt 24
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	524	497	532
Servicehus, antal månadspersoner	118	100	113
Hemtjänst, utförda dagtimmar	39 884	39 264	38 869

Statistik för november 2024 finns inte vid tillfälle för rapportering

Diagrammet nedan visar antal verkställda beslut på antal personer på vård- och omsorgsboende mellan 2019-2024.

Utförare

Utförarenheterna prognostiserar ett underskott om 12,3 mnkr före resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 7,5 mnkr ur fonderna. Samtliga utförarenheter fortsätter att arbeta med vidtagna åtgärder.

Generellt beror försämringen på högre lönekostnader än räknat för semesterperioden och minskade intäkter för prestationer än prognostiserat.

Beläggningen inom vård-och omsorgsboende var 94,9 procent under januari-oktober. Servicehusets beläggning var 84,0 procent under samma period. Under vissa perioder har beläggningen varit lägre än beräknat vilket har försvårat anpassningen av personal till beläggning.

Hemtjänstens utförandegrad var 92,8 procent till och med oktober, vilket är en minskning med 0,8 procent jämfört med samma period förra året. Biståndsbedömda hemtjänsttimmar ökade med 3,7 procent jämfört med förra året.

Hemtjänstens omvårdnadspersonal del av arbetstiden hos hemtjänsttagare varierar och har minskat under sommarmånaderna, men snittet per månad mellan februari och oktober var 73,5 procent, vilket är en ökning med 1,9 procent jämfört med januari. Jämförelse mellan åren 2023 och 2024 och perioden januari-oktober visar att utförarnas lönekostnader för övertid och mertid har minskat med 55,2 procent. Timavlönades andel av arbetstiden är 16,5 procent fram till oktober i år (3,9 procent ökning jämfört med 2023).

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen prognostiserar ett överskott om 6,3 mnkr jämfört med budget.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 6,3 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden. I prognosen är beslutade budgetjusteringar medräknade.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget. I prognosen är beslutade budgetjusteringar medräknade. Verksamheten prognostiserar ett överskott om 4,0 mnkr avseende investeringar i stadsmiljö eftersom förvaltningen planerar att begära ombudgetering av medel i samband med verksamhetsberättelse 2024 då inte alla investeringar hunnit färdigställas.

Under 2024 har budgeten för parkskötsel ökat med 1,3 procent, samtidigt har kostnaden för betalplaner ökat med 14,9 procent efter indexjustering. Detta minskar utrymmet för finansiering av andra planerade åtgärder som ligger utanför betalplanerna.

Internräntan har ökat med 0,6 procentenheter i samband med budget 2024 jämfört med 2023, från 2,2 procent till 2,8 procent, vilket medför ökade räntekostnader för verksamhetsområdet. I samband med tertialrapport 2 har nämnden beviljats budgetjustering om 1,5 mnkr för ökade kapitalkostnader.

Avdelning HR och utveckling

Avdelning *HR och utveckling* prognostiserar ett överskott om 3,7 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden. I prognosen är beslutade budgetjusteringar medräknade.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,7 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på vakanta tjänster, återhållsamhet samt att inköp och aktiviteter i vissa fall har skjutits framåt i tiden.

Sjukfrånvaro

I oktober 2024 var den totala rullande 12 månaders sjukfrånvaron för hela förvaltningen 7,7 procent jämfört med 8,0 procent i oktober 2023. Korttidssjukfrånvaron för rullande 12 månader var 2,7 procent jämfört med 2,8 procent i oktober 2023.

Sjuklönekostnaderna för hela förvaltningen för januari-november 2024 är ungefär desamma som samma period 2023, inklusive PO-pålägg.

Förvaltningen arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor och ett arbete pågår med friskfaktorer inom avdelningarna som syftar till ett friskt och hållbart arbetsliv.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för november 2024.

Anders Carstorp
Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-12-09
Anna Larsson, Avdelningschef	2024-12-09